

סבב שני שולחן 5

שימוש בהיפר-וידאו ובתוצרים דיגיטליים שיתופיים לקידום השתתפות פעילה בהוראה-למידה מקוונת והיברידית באקדמיה

דר' תמר שמיר ענבל ופרופ' אינה בלאו
המחלקה לחינוך ופסיכולוגיה, האוניברסיטה הפתוחה

תקציר

עם התפשטות השימוש בטכנולוגיות דיגיטליות בהשכלה הגבוהה, עלה הצורך לבחון כיצד ניתן לנצל את הערך המוסף של הכלים הטכנולוגיים לצרכי הוראה איכותית ולמידה פעילה. זאת ועוד, אנו עדים בשנים האחרונות לעלייה בדרישה של מוסדות להשכלה גבוהה לשלב במגמות השונות מגוון של קורסים מקוונים.

מכאן, שעל המרצים להתמודד עם השאלה איך להתאים את דרכי הוראתם להוראה מקוונת ואיך להשתמש בכלים הדיגיטליים העדכניים לקידום ההוראה, הלמידה וההערכה בפן האישי והשיתופי. זאת בהלימה לגישה הקונסטרוקטיביסטית ללמידה - תפיסה בה הלומד פעיל ומעורב בהבניית הידע ובתכנון הלמידה האישית שלו. תפיסת הוראה זו דורשת חשיבה מחדשת על עיצוב ותכנון מרכיבי ההוראה בקורסים אקדמיים. במסגרת הדיון סביב השולחן העגול נציג ממצאים ממספר מחקרים שבצענו, בהם יבחן שימוש במרכיבי עיצוב פדגוגי שונים, שמטרתם הייתה לקדם תבונה דיגיטלית של מרצים, הנובעת מתפיסת הידע המקצועי הנדרש ממרצים בעידן הנוכחי ושל סטודנטים, הנדרשים ללמידה דיגיטלית פעילה ושיתופית. בהקשר זה נדון במגוון יישומים טכנולוגיים ופדגוגיים כגון: שימוש בפלטפורמת היפר-וידאו המאפשרת אינטראקציה מקוונת דרך כתיבת אנוטציות אישיות ושיתופיות; עבודה בפלטפורמת Google Apps for Education ליצירה, עריכה ועבודה במסמכים משותפים מסוגים שונים. כמו כן, נתייחס לדיאלוג רפלקטיבי שמאפשר הקשבה לנקודות מבט שונות שמעלים הסטודנטים אודות חוויות הלמידה שלהם, אודות מיומנויות לומד עצמאי שרכשו, ותחושת מסוגלות הנובעת מהיכולת לעשות שימוש מושכל במגוון כלים דיגיטליים.

השאלות אותן נעלה לדיון עם המשתתפים הם:

1. כיצד היפר-וידאו ועיצוב תוצרים דיגיטליים שיתופיים מאפשרים לקדם חדשנות בלמידה מרחוק \ למידה היברידית באקדמיה?
2. אלו עקרונות עיצוב פדגוגי עשויים לקדם למידה עצמאית ולמידה שיתופית בקורסים אקדמיים המתקיימים בלמידה מרחוק \ למידה היברידית?
3. מהו תפקידו של המרצה בקורס המתקיים בהוראה מרחוק \ הוראה היברידית ומהו תפקידו של הלומד המשתתף בקורס כזה?